УДК 354:338.48
Цвілий С.М.
канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

С.М. Цвілий

Осмислення повоєнного розвитку туризму в Україні є доцільним на основі створення відповідної теоретико-концептуальної бази публічної політики у цій сфері. У науковій літературі, нормативних правових актах та інших документах вже склалися підходи до розуміння сутності публічної політики [1]. Проте конкретні механізми її розробки і реалізації вивчаються недостатньо. Досвід показує, що формування ефективної, відкритої, суспільно значущої політики має бути відповідним чином сконструйовано, виходячи із конкретних умов, а саме: унікальності країни; рівня управління; сфери здійснення публічної політики. У розкритті поняття «публічна політика у сфері туризму» важливе значення належить з'ясування базових складових: «публічна політика» і «туризм».

Сьогодні комплексним об'єктом публічної політики в туризмі виступає не стільки туризм у вузькому значенні, скільки сфера туризму і рекреації [2]. Туристично-рекреаційну сферу країни можна визначити як сферу життєдіяльності суспільства, пов'язану з різноманітними процесами та явищами виробництва та споживання туристично-рекреаційного продукту, основними учасниками яких виступають підприємства індустрії туризмі та суміжних галузей, органи державної та муніципальної влади, а споживачами є окремі особи і спільноти людей зі своїми специфічними туристичними та рекреаційними потребами, що визначають комплексний розвиток внутрішнього та в'їзного туризму з урахуванням забезпечення економічного, соціального, культурного прогресу в регіонах України. Саме тому доцільно акцентувати увагу на регіональному аспекті публічної політики в туризмі. Нерівномірність простору українських регіонів та зумовлена ним специфіка умов для діяльності суб'єктів індустрії туризму обумовлює сьогодні актуальність регіонально вивірених рішень держави щодо її туристично-рекреаційного освоєння після закінчення війни. Отже, синергія дозволяє підвищити якість послуг, залучити більше туристів і забезпечити стабільний розвиток туристичної галузі. Завдяки синергетичному ефекту туристи отримують більш якісний, комфортний і персоналізований сервіс.

Взагалі поняття «публічна політика» введено в обіг у першій половині XX ст. при виникненні потреби у поєднанні політичної теорії і практики

відносно оцінки фактичної діяльності урядів у забезпеченні суспільних інтересів. Надалі проблематика публічної політики стала предметом наукового дискурсу у працях різних учених. Нині теоретичні, прикладні дослідження публічної політики перебувають у фокусі уваги багатьох вітчизняних дослідників. Однак погляди на поняття і сутність даного явища неоднозначні, з чого витікає, що необхідно звернути увагу на різне змістовне наповнення і неоднозначність використання терміну «публічний» (словосполучень з ним), широко вживаного в різних контекстах у виступах політиків і державних діячів, в нормативних правових актах.

З іншого боку, як і публічна політика, явище туризму, незважаючи на набагато тривалішу історію, дотепер не отримало однозначного трактування. При цьому переважна більшість наукових праць сфокусована на вивченні туризму як однієї з пріоритетних галузей економіки [1; 2]. Однак можна говорити про еволюцію у розумінні поняття «туризм»: від визначення його у вигляді подорожі чи руху людей, не пов'язаного зі зміною місця проживання і роботи, до усвідомлення соціальної ролі туризму в розвитку суспільства.

Наукове осмислення явища в даний час має базуватися на розумінні економічної (конкурентоспроможність країни та її регіонів, внесок у валовий внутрішній продукт, забезпечення продуктивної зайнятості населення, зростання доходів бюджетів усіх рівнів), та соціально-культурної значущості туризму (вирішення глобальних задач формування здорового способу життя, рекреації людського потенціалу). У зв'язку з чим виникає потреба у формулюванні поняття туризму, адекватного цілям. Під туризмом будемо розуміти явище суспільного життя, що надає прямий і опосередкований вплив на соціальну, культурну, освітню і економічну сфери, а також забезпечує можливості для задоволення потреб громадян у туристично-рекреаційних послугах та в кінцевому підсумку підвищення рівня і якості життя населення. При такому трактуванні туризму з урахуванням підходів до обґрунтування суті публічної політики надано авторське визначення поняття «публічна політика в індустрії туризму» – процес системної довгострокової взаємодії політичних акторів, заснований на їх взаємній відповідальності за безперервний і стійкий розвиток туризму та спрямований на задоволення особистих та суспільних інтересів та потреб у даній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Potential of international cooperation of Ukraine in the geoeconomic space of the tourist industry / S.M. Tsviliy et al. *GeoJournal of Tourism and Geosites*. 2023. No. 49(3). P. 946–961.

2. Tsviliy S., Gurova D., Zhuravlova S. Expert counselling for hotel companies on protection of micro-business interests in coronavirus conditions. *Приазовський економічний вісник*. 2021. № 1(24). С. 155–160.